

FRI-2G.408-1-AS-01

FROM CONCEPT TO DIGITAL PRODUCT: THE MUSICAL JOURNEY OF STUDENTS⁶

Pr. Assist. Prof. Petya Stefanova, PhD

Department of Bulgarian Language, Literature and Art,

University of Ruse "Angel Kanchev"

Tel.: 0896 820470

E-mail: pstefanova@uni-ruse.bg

Abstract: *This paper presents the findings of a project conducted with students to form a vocal ensemble and cultivate their musical abilities. The project comprises three principal elements. Initially, a vocal ensemble is established, comprising students with an aptitude for music. Subsequently, the author of the lyrics proposes a selection of songs, which are then discussed in feedback sessions. Participants offer their opinions and suggest alternative versions. Finally, the vocal performances are recorded, resulting in the production of a CD. The project enables students to develop their artistic abilities while also gaining experience in teamwork and music project management. The results demonstrate the positive impact of musical practice on the personal and creative development of the participants.*

Key words: *vocal ensemble, digital product, music project, music practice, creative development.*

ВЪВЕДЕНИЕ

Проучванията върху ансамбловото музициране подчертават многобройните му ползи за хората от различни възрастови групи. Пример за това е участието в съвместно музициране на възрастни хора, което доказано може да подобри социалното, емоционалното и когнитивното им благосъстояние. (Hallam & Creech, 2016). Студентите и учениците, които изучават музика, възприемат съвместното музициране като полезно за тяхното музикално, социално и личностно развитие. Груповото музициране се разглежда като средство за повишаване на самочувствието, самооценката и развитието на личната идентичност. (Kokotsaki & Hallam, 2007). В изследване, разработено в Университета за музика и сценични изкуства в Грац, Австрия по проекта „Meet4Music“ (M4M) се проучва себеизразяването, творчеството, социалното ангажиране и артистичното развитие чрез активно участие в колективни форми и артистични дейности. По този начин участниците развиват нови перспективи за своята културна идентичност, които могат да изиграят ключова роля за развитието им по отношение на музикалната култура. (Schiavio и кол., 2018).

Изучаването и практикуването на музика в организирани групи (общности) има специално място в днешното общество. Така музиката може да има значителна роля за насърчаване на активното музициране, особено за хората, които не използват стандартните музикални уредби. Музиката в общността е в съответствие с иновативните концепции за обучение, като предоставя отлични възможности за развиване на музикална компетентност. (Koorman, 2007). Вокалните ансамбли играят ключова роля в развитието на изпълнителските умения и музикалната култура на учениците в образователната среда. Те функционират като социално-педагогически системи, които насърчават творческото саморазвитие, самоорганизацията и целенасоченото взаимодействие между участниците (Savchenko-Shlapak и кол., 2021).

⁶ Докладът е представен на 63-та НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ на Русенски университет „Ангел Кънчев“ и Съюз на учените – Русе 2024 г. в секция „Изкуствознание“ с оригинално заглавие на български език: ОТ КОНЦЕПЦИЯТА ДО ЗАВЪРШЕНИЯ ДИГИТАЛЕН ПРОДУКТ: МУЗИКАЛНОТО ПЪТЕШЕСТВИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Настоящата статия разглежда резултати от работата по Национална програма "Заедно в изкуствата и в спорта", Модул "Изкуства", съвместно със СУ „Йордан Йовков“ – Русе.

През 2022/2023 година е сформирана Инструментална група за изпълнение на съвременна музика „Магията на българската музика“ за ученици I - IV клас. Реализирани са музикални изпълнения пред публика.⁷

В следващата учебна 2023/2024 година е създадена вокална и инструментална група от ученици V - VII клас за изпълнение на съвременна музика. Подбран е репертоар, който включва училищни песни, съобразен с предпочитанията на учениците. Предложени са съвременни български песни по текстове на Драгомир Драганов⁸. Поетичните текстове са предназначени за деца от предучилищна възраст. Всяка буква от азбуката е представена като гатанка и илюстрирана чрез достъпно и закачливо художествено слово и илюстрация. Музиката към тях е авторска, създадена в търсене на интердисциплинарен подход при запознаването с българската азбука. Разнообразни по характер и трудност, песните могат да се изпълняват от деца от предучилищна група, ученици в начален и прогимназиален курс. Планирано е записване и издаване на диск с изпълнения на песните от сформирания вокална група. Песните са представени на учениците от сформирания вокална формация и заедно с тях е направен анализ на характера и съдържанието на текста и музиката, на трудността и посланието на всяка от тях. Учениците вземат активно участие при избора на тези от тях, които има харесват най-много като изразяват лично мнение и обосновано предпочитание. Следва палниране на репетиционния процес: репетициите се провеждат два пъти седмично в специализиран кабинет с дигитално пиано. Учениците са прослушани, за да се определи диапазона на гласа и степента на наличие на вокални навици. В началото на всяка репетиция са представени разпевни упражнения и разнообразни музикални игри, които имат за цел да създадат творческа атмосфера и да мотивират учениците. За разширяване на музикалната им култура са планирани групови посещения на музиклани събития, знакови за града, където учениците имат възможност да се докоснат до известни изпълнители, различни жанрове и епохи.⁹

Художественото изработване на песните е свързано с работа върху вокалната техника и точното интониране, което изисква освен групови и индивидуални репетиции. Важно е учениците да осъзнаят, че „информацията, която носи речевия сигнал, се дели на семантична (смислова, логическа), и емоционално-естетическа. В речта основна се явява първия вид информация, докато в певческата реч, главните задачи се състоят в предаване на емоционално-естетическата информация“. (Stefanov, 2021). Работният процес включва усвояване на микрофонна техника и сценично присъствие.

Следва обратна връзка от учениците, в която участват и представители от ръководството на училището. Обсъждат се трудностите и предизвикателствата пред учениците. Всички без изключение споделят, че възприемат репетиционния процес като „приятен и забавен“. Споделят още, че в очакване на музикалните изяви усещат вълнение и

⁷ Творческият процес и конкретни резултати от работата с ученици от СУ „Йордан Йовков -Русе по НП „Заедно в изкуствата и в спорта“ Модул 1 „Изкуства“ през учебната 2023/2024 г. са обобщени в следната статия: Стефанова, П. (2023). Мелодичните уроци: изграждане на музикална грамотност и изпълнителски умения чрез авторски песни и инструменти. В: PROCEEDINGS OF UNIVERSITY OF RUSE - 2023, volume 62, book 6.3.

<https://conf.uni-ruse.bg/bg/docs/cp23/6.3/6.3-8.pdf>

⁸ Драгомир Драганов и кол. (2001). Азбуката в гатанки и картинки. Библиотека „Първолак“. ИК „Парнас“ Русе.

⁹ Планирани са образователни събития и посещенията на концерти на Рсенска опера, като например „Музика на Барока в дигиталната епоха“, където учениците имат възможност да общуват с изпълнителите и да задават въпроси към тях:

<https://ruseopera.com/event?name=BAROQUE%20MUSIC%20IN%20THE%20DIGITAL%20AGE&id=405&date=07.04.2024>

очакват с нетърпение да запишат песните, тъй като професионалният звукозапис е ново явление за тях и и вълнуващ опит. Песните са записани на диск в звукозаписно студио.

Звукозаписът на „Музикална приказка“ е реализиран през месец май 2024 г. За целта са използвани пет кондензаторни микрофона, организирани в две микрофонни системи – близка микрофонна стена, състояща се от три микрофона (ABC) и далечна пространствена стерео двойка (система NOS). По този начин е осигурен изчерпателен и детайлен директен звук при изпълненията на децата, същевременно е реализирано цялостно стереофонично изображение на звукоизточника с достатъчно реални звукови изображения за обогатяване на общата картина. По време на звукозаписната сесия е звукоотнет подробен материал от всяка песен със допълнителни дубли за осигуряване на всички детайли в музиклания текст.

Процесът не постпродукция включва подбор на най-качествените дубли и е осъществен на два етапа: 1. Прослушване и избор на материал, заедно с изпълнителите от вокаланта група; 2. Изчистване на всички детайли от звукорежисьора – доц. д-р Павел Стефанов. След монтаж на вокалните партии се пристъпва към създаване на инструментал синбек за всяка от песните в диска. Инструменталният акомпанимент включва основно синтезирани звуци, както и компютърни семпли на реални музикални инструменти – струнни (висок щрайх) и духови (флейта и саксофон) и широк набор от ударни инструменти.

Дискът е издаден и представен пред публика. Дискът с песните е депозиран в Националната библиотека. Със своите изпълнения вокалната група участва в училищни и в общоградски тържества.

Фиг. 1. Илюстрира стъпките на работния процес; на фиг. 2 е представена обложката на издадения диск.

фиг. 1. Планиране на работния процес

Фиг. 2. Обложка на издадения диск по НП „Заедно в изкуствата и в спорта“

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Музикалното образование играе ключова роля в цялостното развитие на учениците, като им предоставя изключителни възможности за изразяване и творчество. „Процесът на гласообразуване е сложен и многоетапен. Той включва значително разнообразие от

физиологични елементи, тяхното действие и взаимодействие “. (Stefanov, 2021). Чрез участие в музикални проекти и ансамбли, учениците развиват не само своите музикални умения, но и важни личностни качества като дисциплина, работа в екип и самоувереност.

Музикалната практика стимулира когнитивното развитие, подобрява паметта и концентрацията, и насърчава емоционалната интелигентност. Освен това, музиката служи като средство за културно обогатяване и социална интеграция, като помага на учениците да се свързват с различни култури и традиции. В крайна сметка, музикалното образование не само развива артистичните способности на учениците, но и допринася за тяхното цялостно личностно и социално развитие.

REFERENCES

Hallam, S., & Creech, A. (2016). Can active music making promote health and well-being in older citizens? Findings of the music for life project. *London Journal of Primary Care*, 8, 21 - 25.

Kokotsaki, D., & Hallam, S. (2007). Higher education music students' perceptions of the benefits of participative music making. *Music Education Research*, 9, 109 - 93.

Koopman, C.H. (2007). Community music as music education: on the educational potential of community music. *International Journal of Music Education*, 25, 151 - 163.

Savchenko-Shlapak, Y., Savchenko, R., & Pan, Q. (2021). *Vocal ensemble: organization and functioning in the musical and educational environment. LAPLAGE EM REVISTA*.

Schiavio, A., van der Schyff, D., Gande, A., & Kruse-Weber, S. (2018). Negotiating individuality and collectivity in community music. A qualitative case study. *Psychology of Music*, 47, 706 - 721.

Stefanov, P. (2021). *Singing Speech as an Acoustic Phenomenon*. PROCEEDINGS OF UNIVERSITY OF RUSE - 2021, volume 60, book 6.3, pages 61 – 67. (**Оригинално заглавие: Стефанов, П. 2021. Певческата реч като акустичен феномен**).